

ROERKERKNIEUWS - tijd door het jaar

editie 179 (13 november 2023) – www.roerkerken.nl

inleiding (Redwednesday)

Op woensdag 22 november a.s. ('Redwednesday') vestigt 'Kerk in Nood' opnieuw de aandacht op het lot van miljoenen vervolgd, onderdrukte en bedreigde gelovigen in de hele wereld. De vervolging van gelovigen neemt wereldwijd toe. Uit eigen onderzoek blijkt dat liefst 62 van de 196 landen wereldwijd (32%) aanzienlijke schendingen kennen. In 47 landen verslechterde de situatie sinds de publicatie van het vorige rapport. En slechts negen landen kenden verbetering. Ook viel op dat de straffeloosheid over de hele wereld is toegenomen. In 36 landen (18%) worden aanvallers zelden of nooit vervolgd voor hun misdaden. Christelijke minderheden zijn relatief vaak slachtoffer. Staten, jihadistische groepen en religieuze nationalistes hebben het in diverse landen op hen gemunt. Het stilzwijgen van de internationale gemeenschap draagt bij aan deze cultuur van straffeloosheid, met name voor regimes die als strategisch belangrijk voor het Westen worden beschouwd, zoals China en India. Zij worden niet onderworpen aan internationale sancties of andere gevolgen voor hun schendingen van de godsdienstvrijheid. Hetzelfde geldt voor landen als Nigeria en Pakistan. Met het thema van dit jaar, "*Wees een licht in de duisternis voor mensen die vervolgd worden om hun geloof*", roept Kerk in Nood daarom mensen op om op 'Redwednesday' te bidden, om hun stem te laten horen en om concrete steun te bieden aan wie lijden vanwege hun geloof.

Armeens drama

Een paar weken geleden won Azerbeidzjan de controle over de regio Nagorno-Karabach, na een oorlog van 24 uur. Vervolgens ontvluchtten vrijwel alle 120.000 Armeense inwoners het gebied, uit angst voor een 'etnische zuivering'. Maar ook het religieus erfgoed loopt gevaar. Op sociale netwerken verschenen filmpjes waarop te zien was hoe bij de verovering van deze enclave christelijke kerken en kruisstenen vernield werden of beschadigd raakten. Bij 'kruisstenen' gaat het om een bijzonder vorm van christelijke kruisen uit de 10^e tot de 17^e eeuw. Noratus is een klein dorp aan de zuidoever van het Vanmeer met uitzicht op de Kleine Kaukasus. Daar is het de grootste aantal kruisstenen te zien, zo ver het oog reikt. Weliswaar schots en scheef, maar wel kunstig bewerkt. Armenië is het oudste christelijke land ter wereld. Sinds koning Tiridates (Trdat) III zich in 301 tot het christendom bekeerde geldt het christendom als staatsgodsdienst. Ondanks de Armeense genocide (1895-1923) en drie generaties communistische dictatuur (1921-1991) heeft het christendom er stand weten te houden. Ook op territoriaal gebied heeft Armenië flinke klappen gehad. Het huidige staatsgebied bestaat nog maar uit een fractie van de oorspronkelijke Armeense cultuurregio. Het kernland in het westen met het Vanmeer en de 'heilige berg' Ararat heet tegenwoordig Anatolië en behoort thans tot Turkije. Ook Iran in het zuiden en het islamitische Azerbeidzjan in het oosten profiteerden in de twintiger jaren van het diplomatisch falen van de Europese machten. Het was dan ook geen overbodige luxe dat paus Franciscus onlangs nog aandacht vroeg voor het lot van 120.000 verdreven Armeniërs (KZ).

Samen zorgen voor ons gemeenschappelijk huis

Sinds de VN-klimaattop in 2015 inspireert de klimaatbrief (encycliek) 'Laudato Si' van paus Franciscus (gepromulgeerd 24 mei 2015) vele mensen wereldwijd. Sinds 28

september j.l. is er ook een beknopte versie van beschikbaar. Matty van Leijenhorst van de 'Laudato Si' Alliantie Nederland vereenvoedigde de tekst voor een groter publiek. 'Aan U alle lof!', zoals het boekje heet, is een vrije vertaling van de encycliek Laudato Si'. Het is leesvoer voor iedereen die een mening wil vormen over hoe we omgaan met de aarde en alles wat leeft. Ook de toegevoegde gespreksvragen kunnen hierbij helpen. De 'Laudato Si' Alliantie hoopt dat deze vertaling bijdraagt aan de begrijpelijkheid en verspreiding van de boodschap, net als de 'Bijbel in gewone taal' dat doet. Voor meer info en voor bestelling van dit boekje dat maar een tientje kost, zie: www.laudo-si.nl.

Waalse familienamen in de Roerstreek (XVI) - Passage

Rond 1855 streek in Melick (in de buurt van de Exgaard) Hendrik Passage (1822-1905) uit Roermond neer, samen met zijn vrouw Anna Gertrudis Heldens (1819-1907) uit Maasniel, met wie hij in 1846 getrouwd was, en hun vier in Roermond geboren kinderen. In Melick werden nog drie kinderen geboren, maar die overleefden de kinderjaren niet. Hun oudste dochter Johanna Hubertina (1846-1928) trouwde in 1877 met de uit Maasniel afkomstige Peter Seegers (1841-1894) en zou in Melick voor een nageslacht zorgen. Dat deed ook hun jongste zoon Joseph (1854-1931) die in 1893 trouwde met Maria van Cruchten (1863-1926) uit St. Odiliënberg. Het graf van hun oudste zoon, Hendrik Hubert Passage (1894-1969) en zijn vrouw Gertrudis Catharina Keijbeck (1899-1954) bevindt zich nog op het kerkhof naast de Mariakapel). Hun dochter Mia kwam ruim een jaar geleden op 93-jarige leeftijd te overlijden, als weduwe van de Posterse Julf van der Borgh (1926-1993).

De eerste Passage op wie wij deze stamlijn kunnen terugvoeren is 'Tossanus' oftewel 'Heijliger Passagie', die er op 21 februari 1751 trouwde met Johanna van Buggenum. De pastoor noemt beiden 'zijn parochianen'. Hoewel van de bruid bekend is dat ze inderdaad in Roermond gedoopt is (10 september 1730), kunnen de meesten 'Tossanus resp. Hilger' niet in het Roermondse doopregister terugvinden, terwijl in die periode toch wel al Passage's in Roermond woonden. Hij kan waarschijnlijk geïdentificeerd worden met de Hilarius Passage die op 29 september 1724 in Roermond gedoopt werd als zoon van Mathieu Passage en Helena Janssen. Waarschijnlijk heeft de pastoor bij de inschrijving van de Nederlandse equivalent voor de Franse voornaam Toussaint (die 'Allerheiligen' betekent) niet goed raad geweten en maakte hij van de Nederlandse versie Heijliger (Hilger) Hilarius. De meeste pastoors maakten er Tossanus van. In het Franse taalgebied worden trouwens wel meer mensen naar hoge kerkelijke feestdagen genoemd: Noel of Chrétien (afgeleid van Kerstmis), Pasqueau (afgeleid van Pasen) en Pentecoste (afgeleid van Pinksteren). Als die aanname klopt kunnen we de stamlijn van de Passages in Roermond via Hilgers grootvader Pierre Passage (gehuwd met Beatrix Heijligers) en overgrootvader Aloys of Louis Passage (gehuwd met Maria Janssen) terug vervolgen tot bij Sulpice of Simplicie Passage die uit zijn huwelijk met Maria Jeurissen (ca. 1637) in Roermond voor een nageslacht zou zorgen. Van hem is evenwel niet bekend waar hij nu eigenlijk vandaan kwam.

Volgens Daniel Riffart zijn de Passage's in Roermond terechtgekomen "*par le fait d'une des nombreuse invasion 1572, 1577, 1632, 1637,... Un homme d'armes se serait implanté lors de ces incursions continuelles des régiment français. Peut être d'un membre de la famille Passage vivant à Liège. Comme un des descendant ou cousin de Marie du Passage épouse de Jean de Trina, mayer de Liège 1446-1463*" (www.genenet.org). Ondanks het feit dat er ook Passages naar elders verhuisden, zijn ze toch vooral gekend als een Roermondse familie. Zo denken wij bij het horen van die naam al gauw aan de beminnelijke en ijverige diaken Pierre Passage (1929-2020), die in het voorjaar van 2020 in Roermond overleed en sinds 1954

gehuwd was met Jeanette Suilen. Vanaf zijn wijding eind 1984 was hij tot aan de zomer van 2008 als diaken-assistent in de Roermondse binnenstad werkzaam.   wordt vervolgd

H. Alberik (14 november)

Daags na het (hoog-)feest van de H. Willibrord (7 november) worden op 8 november alle heilige bisschoppen van Utrecht herdacht, waaronder de H. Alb(e)rik. Hij geldt als de vierde bisschop van Utrecht. Volgens de een zou hij afkomstig zijn uit de Engelse plaats York; anderen houden vol, dat hij van Frankische adel was en als hoveling verbleef aan het hof van Karel de Grote († 814). Hoe dan ook, op een goed moment trad hij in bij de Benedictijnen en stond aan het hoofd van het St-Martinusklooster in Keulen. In 777 werd hij in Keulen tot bisschop van Utrecht gewijd, als opvolger van zijn oom Sint Gregorius († ca 775). Dat de wijding in Keulen gebeurde, mag ons verbazen. Op dat moment was Keulen nog geen aartsbisdom. En enkele jaren tevoren had Bonifatius († 754) ervoor gevochten om Utrecht uit de invloedssfeer van Keulen te houden. Alberik was het die naast andere priesters de H. Ludger († 809) erop uit stuurde: eerst naar Deventer om daar zowel het werk als de kerk van Lebuïnus († ca 780) weer op te bouwen, en vervolgens naar de Groninger gouwen, waar Bonifatius zo'n dertig jaar eerder was vermoord. Hij was een vriend van Karel de Grote's leermeester en raadsman, de monnik Alcuinus († 804). Volgens de legende zou Karel de Grote († 814) eens zijn bisdom hebben behoed voor de ondergang. Als tegenprestatie beloofde Alberik voor hem een slot te bouwen. In een paar weken was het werk geklaard. Hij voorspelde Karel, dat het slot even veel jaren zou standhouden, als de bouw ervan dagen had geduurd. Dat zou de verklaring zijn van de bouw en verwoesting van het Valkhof te Nijmegen. Alberik stierf in 784, het jaar waarin Ludger vanuit Dokkum moest vluchten voor de gewelddadige opstand van de toen nog niet bekeerde Sakser Widukind († ca 807). Men is niet zeker van Alberiks sterfdag: gegeven worden 14 november en 21 augustus. Hij zou begraven zijn in de St-Salvatorkerk te Utrecht. Thans wordt algemeen aangenomen, dat zijn relieken in Susteren terecht zijn gekomen. Ook in St. Odiliënberg worden relieken van hem bewaard.

Alberik is niet te verwarren met Balderik waarnaar in St. Odiliënberg een straat is vernoemd (feestdag 27 december). Ook hij was bisschop van Utrecht, en wel sinds 917. Daarmee volgde hij de H. Radboud op († 917). Hij was de leermeester van de H. Bruno († 965), zoon van keizer Hendrik I, die later aartsbisschop van Keulen zou worden. Balderik ijverde voor het herstel van kerk en bisdom na de verwoestingen die door de Noormannen waren aangericht. Op vele plaatsen liet hij de vernielde kerkjes weer opbouwen en bracht zo weer nieuwe hoop in de harten van gelovigen en geestelijkheid. Hij was het ook die in 966 de relieken van Pontianus en Agnes voor de Utrechtse domkerk wist te verwerven. Op 14 januari kwam hij er triomfantelijk mee thuis. Reden waarom die dag sindsdien een hoge kerkelijke feestdag in het bisdom Utrecht was. Na zijn overlijden in 975 werden zijn relieken in 1481 naar de St. Plechelmuskerk in Oldenzaal overgebracht (heiligen-3s.nl). Over de betekenis van zowel Alberik als Balderik voor St. Odiliënberg zie Roerkerknieuws 122-124, 127 en 129).

Personalia

Op vrijdag 10 november j.l. namen we vanuit de St. Catharinakerk van Montfort afscheid van **Peter Johannes (Piet) Coenen (1943-2023)**. Geboren en getogen in Montfort, zou hij er ook bijna zijn hele leven lang blijven wonen, tot hij een half jaar geleden noodgedwongen naar WZC Bergh verhuisde. Hij was dan ook 'eine echte Mofserter jong' die iedereen in het

dorp kende, maar ook omgekeerd: ook hij kende iedereen, al was het maar dat hij ruim 40 jaar buschauffeur was. Piet groeide op in een groot gezin met tien kinderen. Hij zou ook als laatste de ouderlijke boerderij aan de Linnerweg blijven bewonen. Zeventien jaar geleden verruilde hij deze vertrouwde plek voor een kleinere seniorenwoning aan de Tombac. Ook al was hij inmiddels met pensioen, dat was voor hem geen aanleiding om stil te zitten. Waar en wanneer men ergens om hulp verlegen zat, kon men altijd een beroep op hem doen. Verder zag men hem vaak in het dorp. Bijna dagelijks ontmoette hij dorpsgenoten op het bekende leugenbankje bij het Sweeltje. Juist omdat hij er als vrijgezel voornamelijk alleen voor stond, was hij dankbaar voor alle zorg en aandacht die hij van anderen mocht ontvangen. Dat werd eens te meer duidelijk toen hij eind 2021 met een hartinfarct in het ziekenhuis belandde. Toen hij daar van oud op nieuw ook nog eens ongelukkig ten val kwam, was naar huis terugkeren vooralsnog geen optie. Na een verblijf van drie maanden in het Roermondse zorghotel, was hij maar wat blij toen hij weer naar huis mocht. Dat was mogelijk nadat zijn woning wat aanpassingen had ondergaan en er ook thuiszorg en een scootmobiel voor hem geregeld was. Toch bleef hij met zijn hart sukkelen. Dat was ook de reden om zich voor een zorgcentrum te laten inschrijven. Wonder boven wonder ging het echter beter met hem sinds hij afgelopen voorjaar nog eens gedotterd was. Niet lang daarna kreeg hij een plek in woon-zorgcentrum Bergh waar hij het niet alleen goed naar zijn zin had, maar het ook qua gezondheid goed met hem ging. Zijn overlijden op zondagnacht 6 november j.l. kwam dan ook als een donderslag bij heldere hemel. Na de uitvaartmis volgde in stilte de crematie.

Op zondagmiddag 12 november j.l. werd in de St. Andreaskerk van Melick **Dominik Dąbek** gedoopt, waarvan de ouders van Poolse origine zijn.

Wit U ons financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. kerkbestuur St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 - p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 - g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marie-Anne Geraedts), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl